

Mottagare
Regionstyrelsen

Datum
2025-10-30

Diarienummer
RS250624

Yttrande på motion om en seriös och fungerande byggmarknad

Regionkontoret har ombetts av Regionstyrelsens arbetsutskott att yttra sig avseende inkommen motion om en seriös och fungerande byggmarknad.

Yttrande

Region Halland står inför omfattande investeringar inom bygg och anläggning, och det är av yttersta vikt att dessa sker på ett transparent, tryggt och ansvarsfullt sätt. Vi delar motionens uppfattning om att kampen mot korruption, osund konkurrens och välfärdsbrottslighet är avgörande för att säkerställa att skattemedel används effektivt och att arbetsmiljön utvecklas i rätt riktning. Utmaningarna som motionen lyfter – såsom ökad korruption i byggbranschen, allvarliga arbetsmiljöproblem och stora ekonomiska förluster på grund av fusk – är högst reella och förtjänar största möjliga uppmärksamhet.

Med anledning av den utvecklingen har välfärdsbrottslighet blivit en högt prioriterad fråga för hela Region Halland. Det pågår ett arbete inom organisationen för att samla processer och stärka vår förmåga att motverka denna typ av brottslighet i alla delar av verksamheten. Ur detta perspektiv utgör Regionfastigheter och Inköp- och Upphandlingsavdelningen centrala funktioner med ansvar för kravställning, uppföljning och åtgärder inom den ordinarie linjeverksamheten.

Vi har noggrant följt utvecklingen av den ideella föreningen Rättvist byggande, dess arbetsmodell och den nya certifieringen RÄTTVIST BYGGE. Certifieringen, framtagen tillsammans med RISE, utgår från internationella ISO-standarder och ställer höga krav på både organisationens ledningssystem och dess förmåga att motverka arbetslivskriminalitet och osund konkurrens. Ambitionen är lovvärd – att skapa en oberoende standard som kan främja social hållbarhet och rättvisa villkor i alla led av byggprojekt. Certifieringen riktar sig till såväl byggherrar som fastighetsägare och syftar till att förenkla och standardisera social kravställning och uppföljning i branschen. Det är glädjande att se att branschen samlar sig kring dessa frågor och att det finns en tydlig efterfrågan på denna typ av verktyg.

Dock måste vi konstatera att certifieringen RÄTTVIST BYGGE förutsätter att organisationen redan har ett väl fungerande, certifierat kvalitetsledningssystem enligt ISO 9001 på plats. Region Halland saknar i dagsläget ett sådant system, vilket innebär att de

grundläggande strukturer och rutiner som krävs för att leva upp till certifieringens höga krav inte finns etablerade. Att införa en sådan certifiering utan dessa förutsättningar skulle bli både resurskrävande och ineffektivt, och riskerar att inte ge önskad effekt vad gäller verklig förbättring inom byggverksamheten.

Vi vill även framhålla att föreningen Rättvist byggande än så länge huvudsakligen är verksam i Stockholmsregionen och att det i nuläget saknas ett etablerat nätverk eller stödstruktur inom vårt område, vilket innebär att det konkreta stöd och de verktyg som erbjuds ännu inte är anpassade till Hallands regionala förutsättningar. Indirekt är Region Halland också redan medlemmar i Rättvist byggande genom Regionfastigheters medlemskap i Byggherrarna som i sin tur är en drivande medlem i Rättvist byggande.

Bedömning

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att ett medlemskap i föreningen eller en certifiering enligt RÄTTVIST BYGGE i dagsläget inte är nödvändigt för Region Halland. Vi fortsätter istället att utveckla egna rutiner och samverka med andra relevanta aktörer i närområdet för att motverka korruption och brottslighet inom våra byggprojekt. Vår ambition är fortsatt att följa nationella initiativ och beprövade arbetssätt, samt att utvärdera möjligheten till medlemskap eller

certifiering om och när förutsättningarna förändras, exempelvis genom etablering av ett ISO-certifierat kvalitetsledningssystem eller att Rättvist byggande etablerar sig i vår region.

Vi delar motionens målbild om en seriös och väl fungerande byggmarknad, och arbetar vidare för att leva upp till de högt ställda krav som finns på Region Halland när det gäller ansvarsfulla investeringar och samhällsbyggande.

Regionkontoret

Krister Björkegren
Regiondirektör

Katarina Lindh
Fastighetschef